nyhedsbrev

NR. 2 · MARTS 2024

DEN SENROMANTISKE OPERA

I vores serie om operahistorie er vi nået til senromantikken – en stilart hvor det personlige udtryk og subjektiviteten sprang ud i fuldt flor i musikken. De traditionelle former og elementer bliver yderligere opløst, og en endnu mere farverig orkesterpalette, et stadig større opbud af musikalske midler, tonalitetens udstrækning til grænserne, opstemte, overstrømmende følelser og et tiltagende individuelt tonesprog hos de enkelte komponister bliver typiske kendetegn for stilarten.

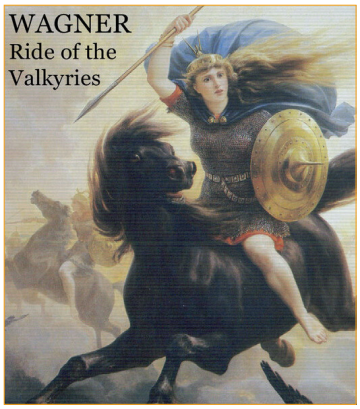

Opera var en meget betydningsfuld musikform i senromantikken. Indholdsmæssigt er forskellene store mellem de dybe, psykologiske undertoner i Wagners operaer, Verdis dramaer om menneskelige passioner og Puccinis hverdagsrealisme. Der findes imidlertid en fællesnævner for så godt som alle operaer fra denne tid, nemlig det dramatiske hændelsesforløb som oftest slutter i tragedie. Wagners drama *Tristan og Isolde* kan med rette betragtes som et af de tydeligste eksempler på senromantisk opera.

I næsten alle europæiske lande opstod der specifikke nationalretninger i opera: i Rusland anført af Mikhail Glinka med sin opera *Livet for zaren*, i Tjekkiet af Bedřich Smetana (*Den solgte brud*), i Frankrig af Georges Bizet og senere af Claude Debussy (*Pelleas et Mélisande*).

Universitetslektor Martin Guldberg kommer igen og fortæller om opera i senromantikken. Foredraget finder sted **tirsdag 9. april kl. 19** i mødelokalet i **FO-byen**, Frederiksgade 78B i Aarhus.

Vi har hørt at...

... Lise Davidsen planlægger at debutere som Brünnhilde på Metropolitan Operaen i New York i en ny produktion af *Niebelungens Ring* i 2027.

I den kommende sæson synger hun på the Met Leonore i Beethovens *Fidelio* samt titelrolle i Puccinis *Tosca* i en serie af forestillinger i anledningen af 100-års dagen for komponistens død.

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Den ordinære generalforsamling blev afholdt lørdag 2. marts 2024.

Hans Viggo Støving valgtes som dirigent, som konstaterede at generalforsamlingen var rettidigt indkaldt og var beslutningsdygtig.

Per Eland aflagde bestyrelsesberetning. I det forgangne år stod foreningen for 13 forskellige arrangementer i form af en række foredrag, causerier, møder med diverse kunstnere, operaintroduktioner, opera på storskærm, fastelavnsgalla og julehygge. Medlemmerne blev inviteret til åbne prøver på *Tryllefløjten* og *Tosca* og fik tilbudt operaindspilninger på DVD. Der blev også gennemført en operatur til Gøteborg til Verdis *Nabucco*, Paul Abrahams *Der var en gang på Grand Hôtel* og en festlig operakoncert.

Det dalende medlemstal og forskellige former for at skaffe nye medlemmer blev diskuteret.

Beretningen blev godkendt af forsamlingen.

André Marcks fremlagde og kommenterede det reviderede årsregnskab, som også blev sendt til medlemmerne forud for generalforsamlingen. Driftsresultat viste underskud på godt 21 tusinde kroner. Underskuddet skyldes stigende udgifter på en række poster (hovedsageligt arrangementer, porto og bankgebyrer) samt faldende indtægter fra medlemskontingenter (medlemsskare talte ved årets udgang 269 medlemmer). Aktiernes værdi er steget med over 10 tusinde kroner siden 2022.

Foreningen er fortsat velkonsolideret, så egenkapital på godt 535 tusinde kroner er blevet anvendt til at dække underskuddet. Regnskabet blev godkendt.

Medlemskontingent for 2025 blev forhøjet og udgør 280 kr. om året. Per Eland blev genvalgt som formand for bestyrelsen. Forsamlingen genvalgte også André Marcks som bestyrelsesmedlem og Per Rasmussen som foreningens revisor.

Under *Eventuelt* orienterede André Marcks om nyt fra Den Jyske Opera. Salget af venneabonnementer er skudt i gang. I den kommende sæson oplever vi Bohhuslav Martinůs *The Greek Passion*, der kommer på programmet til august – den spilles kun i Aarhus. Puccinis *Madama Butterfly* og den Corona-udsatte *Fête galante* er begge turnéforestillinger og kommer til Aarhus i hhv. november og februar 2025.

Operaen har fået en ny chef, den 48-årige operainstruktør Anne Barslev som tiltræder til maj i år. Hun erstatter Philipp Kochheim, der ikke ønskede at forlænge sin kontrakt og træder derved af efter 7 år på posten.

Efter lodtrækning om 3 CD'er til heldige medlemmer sluttede generalforsamlingen kl. 15. Efter en kort pause med forfriskninger var der flot koncert med mezzosopranen Cecilia Ringaby og barytonen Daniel Tobijanski fra Musikkonservatoriet der underholdt os med sange og arier af Duparc, Ravel, Fauré, Mozart, Massenet, Bizet og Brahms.

Maren Marie Tange akkompagnerede sangerne.

VERDIS REQUIEM – OPERA I KIRKEKLÆDER

I 1868 døde italiensk musiks *grand old man,* operakomponisten Gioacchino Rossini, og Verdi foreslog, at en række af Italiens bedste komponister gik sammen om et requiem til Rossinis ære. Selv bidrog han med den afsluttende sats, *Libera me*. Desværre var der så mange forskellige interesser involveret, at requiet aldrig blev opført.

I årene derefter tumlede Verdi med tanken om selv at fuldføre requiet. Lejligheden bød sig i 1873, da den berømte forfatter Alessandro Manzoni døde i en alder af 88 år. Verdi fuldførte sit requiem, som fik første opførelse på årsdagen for Manzonis død i Markuskirken i Milano med komponisten som dirigent. Allerede få dage senere opførte Verdi sit nye værk igen, i byens store operahus, La Scala.

Verdis Requiem kan med sin brændende intensitet høres i koncertsale over hele verden – men aldrig i kirker. Efter dødsmessens uropførelse i Milanos Markuskirke, forbød Pave Pius X musik med orkester og kvindelige solister i det katolske kirkerum.

Verdi er mest kendt som operakomponist. I sine operaer havde han med stor psykologisk sans undersøgt menneskets mangfoldige følelser, heriblandt angst, skræk og had. Den indsigt benytter han i sit requiem, især i *Dies irae*-afsnittet, der måske er det mest dramatiske forløb, han nogensinde skrev. Requiets musik er så lidenskabelig og dramatisk, at det muligvis var en årsag til, at Hans von Bülow kaldte værket *Oper im Kirchengewande (Opera i kirkeklæder).*

Verdi tog sig også store friheder i forhold til den katolske kirkes rituelle messetekst. Den afsluttende del, *Libera me* er vel egentlig tænkt som en bøn om at blive fri for at komme i Helvede, men i Verdis værk bliver det i stedet til en bøn om befrielse fra vores eget forvirrede liv.

I anledning af 150-års dagen for uropførelse af *requiet* inviterer vi medlemmerne til et arrangement hvor vi gennemgår værkets satser ved hjælp af en live-indspilning med DR SymfoniOrkestret, DR KoncertKoret, BBC Singers og solisterne: Lise Davidsen, Olesya Petrova, Insung Sim og Giorgio Berrugi. *Requiet* dirigeres af Fabio Luisi

Arrangementet finder sted **mandag 29. april kl. 19** i mødelokalet i **FO-byen**, Frederiksgade 78B i Aarhus.

FORNEMT BESØG FRA BAYREUTH

I år er Wagners *Tristan og Isolde* på festivalprogrammet i Bayreuth. Blot fire dage efter sidste forestilling i Bayreuth tager de mesterlige sangere turen til Musikhuset Aarhus og synger den medrivende 2. akt af Wagners opera i en koncertversion.

Vi kommer til at opleve den finske sopran Camilla Nylund og den østrigske tenor Andreas Schager i titelpartierne, ledsaget af andre internationale topnavne som bassen Christof Fischesser i rollen som Kong Marke, mezzosopranen Sasha Cooke som Brangäne og barytonen Todd Boyce i dobeltrollen som Melot/Kurnewal. Gstadt Festival Orchestra med de bedste musikere fra Schweiz' førende orkestre bliver dirigeret af Sir Mark Elder.

På programmet denne aften er også Præludium og Langfredagsfortrylellse fra *Parsifal*.

Biletter til koncerten, der spilles i Symfonisk Sal **torsdag 29. august kl. 20**, kan købes i Musikhusets Billetsalg. Prisen er **550 – 750 kr**.

SANGSOIRÉER

I de næste par måneder er der 2 sangsoiréer med klassiske sangstuderende fra Det Jyske Musikkonservatorium De opføres hhv. **onsdag 20. marts** og **tirsdag 16. april** (begge dage kl. 19.30) i Kammemusiksalen.

Der er gratis adgang, men antallet af pladser er begrænst. Kom derfor i god tid.

AKTIVITETSKALENDER

- Tirsdag 9. april 2024 kl. 19
  OPERA I SENROMANTIKKEN
  v/ Martin Guldberg
  FO-byen, Frederiksgade 78B
- Mandag 29. april 2024 kl. 19
  VERDIS REQUIEM – OPERA I KIRKEKLÆDER
  v/ André Marcks
  FO-byen, Frederiksgade 78B
- Mandag 13. maj 2024 kl. 19
  OPTAKT TIL OPERATUREN
  Rigoletto, Don Carlo, Otello
  v/ André Marcks
  FO-byen, Frederiksgade 78B
- 16. – 20. maj 2024
  OPERATUR TIL DRESDEN & LEIPZIG

REQUIEM – VERDIS BEDSTE OPERA PÅ DVD

Medlemmerne tilbydes denne gang en stjernebesat DVD med Verdis *Requiem*. indspillet *live* under to opførelser på La Scala i Milano.

Denne fabelagtige udgivelse har det hele: et dream-cast af solister: Anja Harteros, Elīna Garanča, Jonas Kaufmann og René Pape, samt intensiteten fra operaens orkester og kor, dirigeret af en af vor tids største dirigenter, Daniel Barenboim. Indspilningen er foretaget forud for anmelderroste koncerter på festivalerne i Lucerne og Salzburg.

(...) Alle vokalsolister er fremragende. Harteros livlige stemme er ren og skinnende, når det kræves, og Garanča lyder vidunderligt rig og idiomatisk. Pape er virkelig imposant i sine satser og Kaufmann er på det absolutte højdepunkt af sin formåen. Barenboims forståelse for værkets struktur er eksemplarisk, selvom den er en smule mere behersket og lyrisk end mange andre – skrev Corriere della Sera.

Indspilningen kan erhverves for **180 kr**. (normalprisen herhjemme er 289 kr.). Den skal bestilles på den elektroniske kupon på nettet eller skriftligt på e-mail. Bestillingsfristen udløber **20. marts**. Alle ordrer skal forudbetales og de effektueres samlet efter fristens udløb.

De bestilte skiver kan afhentes til foreningens arrangementer i FO-byen eller bestilles til forsendelse med posten mod et forsendelsesgebyr på 50 kr.

Husk venligst at foreningen ikke har noget pladelager; først når vi kender omfanget af bestillinger, køber vi DVD'erne.